

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus Theologico-Moralis De Sacris Ecclesiasticorum Ministeriis, Hoc est, De Horis Canonicis, & Missæ Sacrificio

Biesmann, Caspar

Coloniæ Agrippinæ, Anno 1695.

Caput VII. De stipendio, quod Sacerdoti datur pro Sacrificio Missæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42206

Aut applicat de conditione sub futuro.

videt maximè indigere, vel cui videt Sacerdotem posse utilissimè aut debere applicare. Intentio etiam, quæ est sub conditione de futuro, nulla est, & invalida, v. g. applico Sacrum illi, qui mihi cras ex consanguineis primò est obventurus, vel qui cras primò omnium oblaturus est stipendium, quia Sacrificium producit effectum, quando existit, ac proinde per intentionem Sacerdotis suspendi non potest. Idem est, si dicas, applico illi, quem Deus scit mihi esse obviaturum, quia hæc intentio virtualiter est sub conditione de futuro. Nam obviatio illa cras liberè futura est. Vid. *Suar., Laym. Gob. l. c. &c.*

C A P U T VII.

De stipendio, quod Sacerdoti datur pro Sacrificio Missæ.

Sacerdos admittens stipendium pro Sacro, quod celebrat; studiosè servabit sequentia, quæ ob turpem quorundam Sacerdotum negotiationem, ac scèdè quæsitum lucrum, & præsumptam intentionem

nem dantium stipendium, partim publicâ authoritate constituta, partim communi Doctorum & Fidelium sensu ac praxi ferè stabilita sunt. Primò, Sacerdos, qui pro Sacro accipit stipendium, quod sufficit ad materiam gravem justitiæ, tenetur sub mortali Sacrum dicere, vel stipendium restituere. *Laym. l. 5. tr. 5. c. 3.* & alii comm. Aliud est si stipendium non esset sufficiens ad materiam gravem furti; jam enim omittendo Sacrum non lædit jus alienum in re gravi. *Frag. de precept. Eccl. pra. 1. l. 3. c. 8.* Secundò, differens ad longum tempus celebrationem Missarum, quas ex justitia celebrandas suscepit, peccat mortaliter, quia in re gravi impingit contra justitiam. Potest tamen simul se obligare ad 50. vel 60. Quia hoc ex probabili sententia censetur modicum tempus à sacra congregatione requisitum. Vid *Dian. p. 2. tr. 14. res. 25. de Lug. Ledesma, &c.* Est tamen hac in re spectanda, ut rectè notat *Dicast. disp. 4. n. 402.* rationabilis voluntas offerentis eleëmofynam. Et sine dubio quando petitur Sacrum pro præsentî necessitate v. g.

Poteritne Sacerdos licitè restituere stipendium non lecto Sacro.

Aut ad longum tempus differre Sacra, quæ ex justitia celebranda suscepit.

Aut non
dante iustū
stipendium,
qui Sa-
crum petit,
à diversis
tot parva
accipere,
quæ iusto
stipendio
æquivalent,
& unū pro
omnibus
Sacrificium
offerre.

Aut obliga-
tus cele-
brare pro
ornatu, vel
cultu Ecce-
siæ, aut cō-
moditate
populi, circa
obligationē
applicandi
Sacrificiū,
pro illius
applicatio-
ne aliud sti-
pendiū ad-
mittere.

sanitate infirmi, differri non de-
bet, quia tunc circumstantia tem-
poris spectat ad substantiam rei
petitæ. Tertio, si is, qui petit Sa-
crum non det stipendium iustum
ab Episcopo vel consuetudine ta-
xatum, non potest Sacerdos à di-
versis tot parva accipere, quæ iusto
stipendio æquivalent, & unum
tantum pro omnibus Sacrificium
offerre. Ita enim ob speciem turpis
negotiationis præcipit Congre-
gatio Cardinalium, estque pro-
hibitum per *Bullam Urb VIII*, Tu
tamen pro eo, qui non dedit iustū
stipendium probabiliter non te-
neberis totum Sacrum offerre, ut
docet *Suar. disp. 36. sect. 4. Tann.*
Dian. &c. contra Bonac. & alios.
Quarto, Sacerdos, qui tenetur in
aliqua Ecclesia celebrare pro or-
natu vel cultu illius Ecclesiæ, vel
commoditate populi, ut hic sacrū
audit absque obligatione ulli
applicandi Sacrificium, non potest
pro illius applicatione aliud sti-
pendium admittere. Quia cum
stipendium detur pro labore ex-
trinseco Sacrificii, qui est pretio
æstimabilis, una Missa non mere-
tur nisi unicum stipendium, (ubi
per laborem extrinsecum intelli-
gemus,

cum, qui suscipitur propter cir-
 cumstantias aliquas extrinsecas
 v. g. celebrare tali loco, tali tem-
 pore, &c.) atque ita Congregatio
 Cardinalium declaravit respon-
 dens Episcopo Traguriensi ad fa-
 ctam secundam questionem de
 presenti casu, hoc tamen, ut lo-
 quitur *Gob. tr. 3. cas. 16. n. 493.*
 scio non esse ubique usu receptum.
 Proinde si in illa Diocesi, in qua
 degis, alii docti & timorati Sacer-
 dotes stipendium admittant pro
 applicatione Sacri, idem quoque
 tibi licitum erit, recteque conclu-
 des, dictam declarationem istic
 non esse receptam. Imò quia de-
 clarationes Cardinalium non ha-
 bent vim obligandi, nisi sint ap-
 probatae à Pontifice, & signatae
 manu, aut sigillo Cardinalis Præ-
 fecti & Secretarii, ac sufficienter
 promulgatae, & hæ tres conditio-
 nes non inveniuntur plene adesse
 dictæ declarationi, utpote quæ E-
 piscopo Traguriensi de hoc per
 litteras Congregationem consu-
 lenti solum data est; sententia
 plurium DD. antehac contrarium
 docentium non videtur esse im-
 probabilis. Vid. *Gob. cit. tr. 3.*
 Suadendum tamen est, ut in praxi

stetur dictâ declaratione, quæ maximi facienda est, utpote facta à viris sapientissimis, quæque innititur communi præsumptioni, quâ præsumitur, nisi ex claris verbis Fundatoris, aut aliunde contrarium constet, Sacrum fundatum esse communiter, non pro solo cultu Ecclesiæ, aut commoditate audientium, sed simul pro anima Fundatoris. Quæ præsumptio ista, ubi tenet, manifestè non permittit applicationem posse fieri pro alio, cum vi hujus præsumptionis debeat fieri pro Fundatore. Vid. *Gob. tr. 3. cas. 16. n. 495. &c.*

Aut pro una missa rot stipendia accipere, quot illi sufficiunt ad sustentationem unius diei.

Quintò, non potest Sacerdos pro una Missa tot stipendia accipere, quot illi sufficiunt ad sustentationem unius diei. Non enim æquum est, ut labore mediæ horæ, quam Sacerdos in gratiam alterius suscipit, exigatur victus integræ diei. Illud proinde sufficere, quod vel Episcopali lege vel communi piorum, ac prudentum consuetudine statutum est. Vid. *Suar. Vsq. tom. 3. in 5. part. disp. 234 c. 3.*

Aut deficientibus redditibus pro celebratione Missarum,

Sacerdos beneficiatus deficientibus ob varios casus redditibus assignatis pro celebratione Missarum, non potest propriâ auctoritate

tate

tate reducere Missas ad minorem numerum, ita ut singulis respondeat justum stipendium, sed in hoc aut simili casu recurrendum est vel ad Episcopum, cujus tamen facultas hac in parte à Tridentino limitata est, vel certè ad summum Pontificem. Nam si hæc reductio permitteretur cuivis privato, fieret in Ecclesia magna confusio, & multiplex Fundatorum defraudatio. Vid. *Gob. tr. 3. cas. 17* Septimò, observandum est, tres sequentes sententias ab *Alexandro VII.* veluti scandalosas esse rejectas. Prima est eorum, qui docent posse Sacerdotem duplicatum stipendium licitè accipere pro eadem Missa, applicando petenti partem etiam specialissimam fructus, ipsimet celebranti correspondentem, idque post decretum *Urbani VIII.* ètque 8. inter prohibitas. Secunda n. 9. docentium, posse Sacerdotem cui missæ celebrandæ tradantur, post decretum *Urbani*, substituere alium, collato illi minori stipendio, aliâ parte stipendii sibi retentâ. Tertia, n. 10. non esse contra justitiam pro pluribus Sacrificiis stipendium accipere, & Sacrificium unum offerre, neque

propria auctoritate reducere Missas ad minorem numerum.

Quid circa stipendium statuerit Alexand. VII.

Quid de-
cretis Alex.
VII. non
contrarie-
tur.

etiam esse contra fidelitatem, etiam si promittam promissione etiam juramento firmatâ danti stipendiū, quod pro nullo alio offeram. His tamen non obstat, quin Sacerdos, si noverit majus se accepisse stipendium intuitu amicitiae, quam habet cum offerente stipendium, possit per alium Sacerdotem satisfacere, dato illi ordinario stipendio. Idem est, si is, cujus operâ usus es, tibi benevolè & liberaliter donet partem stipendii, aut etiam totum, jam enim non prohiberis retinere illud. In praxi tamen non est præsumenda hujusmodi liberalis donatio, cum plerumq; magis fieri soleat ex metu, ne tu aliis Sacra tua celebranda committas, quàm ex liberalitate. Vid. *Tamb. lib. 3. c. 1. §. 5.* Hinc quoque excipiuntur Parochi, & alii beneficiati, pro quibus facta est largior fundatio. Nam hi non solum acquirunt dominium fundatæ eleemosynæ, sed etiam videtur id esse conforme voluntati Fundatoris. Proinde si talibus per alium celebrare liceat vi fundationis, possunt, ut respondit sacra Congregatio, dare Sacerdoti congruam eleemosynam secundum morem

morem Civitatis vel Provinciae ; nisi fortè in fundatione beneficii aliter cautum fuisset. Vid. *Declarat. Card. cit. à p. Gob. tr. 3. cas.*

16. Denique qui stipendium ac-

cipit ad Sacrum faciendum in certo Altari , peccat graviter, si celebret alibi. Quia in re gravi facit

contra suam obligationem , nisi fortè aut justa causa eum excuset, aut ter vel quater per annum alibi celebret, quia non solet esse intentio Fundatoris, tam arètè obligare. Vid. *Diam. p. 2. tr. 14. resol. 29. &c.*

Quid si sit obligatio celebrandi in certo Altari.

C A P U T VIII.

De ceremonijs Missæ.

Peccat mortaliter, qui in Sacro tam multas ceremonias negligit, ut moraliter censetur observare ritum alium ab eo, qui in Missali præscriptus est. Nam Pius V. gravissimè præcipit, stari ritibus Missalis reformati. Vid. *Gob. tr. 3. cas. 22. &c.* Item quoties in Rubricis habetur, hæc vox : *graviter peccat*, certum est significari mortale. Habetur autem septies.

Quando censetur Sacerdos per neglectum ceremoniarum graviter peccare.